

ПРОЕКТ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

Асоціація
газовидобувних
компаній України

Дорожня карта для нафтогазовидобувної промисловості

липень 2016 р.

Наше стратегічне бачення

- Ми переконані, що Україна має усі необхідні передумови для зменшення залежності від імпорتنих енергоносіїв до 2020 року за рахунок динамічного збільшення видобутку власного природного газу
- Ми усвідомлюємо, що енергетична незалежність має стати національним пріоритетом, а практична реалізація цієї мети вимагає залучення великих внутрішніх та зовнішніх інвестицій, а також широкого трансферу сучасних технологій
- Україна не є “нафтовою економікою”, частка ресурсних податків не перевищує 7% надходжень бюджету, тому Уряд має гарні позиції для впровадження структурних змін в нафтогазовидобувному секторі шляхом проведення реформ за трьома напрямками:
 - **стабілізація та модернізація податкової системи**, яка сьогодні слугує винятково джерелом поповнення держбюджету та не стимулює використання капіталомістких інновацій в галузі, через перехід до зваженого оподаткування, що мінімізує усі спотворення та сприяє симетричному розподілу прибутків та ризиків між державою та інвестором;
 - **кардинальна зміна моделі управління надрокористуванням**, а саме остаточна відмова від підходу планової економіки та впровадження дружньої для інвестора організаційної структури доступу до ресурсів (через єдине вікно) з метою забезпечення їх динамічної та комплексної розробки;
 - **мінімізація можливості зловживань** через скасування штучних бюрократичних перепон виходу на ринок та становлення конкуренції на базі ліберальних цінностей, вільного ціноутворення та ефективного держрегулювання за принципами ЄС.

- **Поточна ситуації та ключові пріоритети**
 - Оподаткування галузі
 - Правила надрокористування
 - Регуляторне середовище на ринку газу

Бачення поточної ситуації

- Україна володіє значними покладами природного газу в традиційних та нетрадиційних колекторах та може вагомо наростити власний видобуток
- Ринкові тарифи на газ, місткий внутрішній попит, розгалужена інфраструктура та інтеграція з ринком ЄС дозволяють швидко монетизувати видобуток
- Водночас, більшість запасів є важковидобувними та ризикованими: значна виснаженість, глибоке залягання та дрібний розмір нових родовищ
- Майбутнє видобутку залежить від застосування капіталомістких сучасних технологій в сейсміці, бурінні, підготовці свердловин, інтенсифікації
- Отже, зростання виробництва на пряму пов'язане з інвестиційною привабливістю галузі, на яку суттєвий вплив здійснюють:
 - **Податки** (фіскальна система є складною та неконкурентною за залучення інвестиц. капіталу)
 - **Доступ до ресурсів** (зловживання з наданням прав на надрокористування, обтяжливий процес отримання дозвільної документації)
 - **Регулювання ринку газу** (негармонізоване вторинне законодавство, ризик зновживання монополії)

Ключові пріоритети

- Збільшення видобутку шляхом стимулювання приватних інвестицій та залучення ноу-хау технологій у галузь
- 👉 **Зменшення податкового навантаження та спрощення фіскальної системи** має стати міцним фундаментом реформи
 - введення єдиної ренти 12% на газ та нафту/конденсат
 - мотивація місцевих громад через децентралізацію ренти (відрахування 2% ренти в регіони)
 - індексація бази нарахування ренти до прозорого європейського бенчмарку цін на NCG хабі
- 👉 **Спрощення доступу до надр та забезпечення прозорості**
 - дерегуляція дозвільно-погоджувальних процедур, оновлення та кодифікація законодавчої бази з надрокористування
 - спрощення порядку і скорочення строків оформлення прав на землю і введення нафтогазових об'єктів в експлуатацію
 - створення онлайн централізованої бази геологічних даних
- 👉 **Унормування регуляторного середовища на ринку**
 - нормалізування питання щодо страхового запасу газу, стандартів якості газу та переходу на тарифи вхід-вихід
 - гармонізація експортно-імпортних діяльності
 - забезпечення незалежності регулятора та оператора ГТС

- Поточна ситуації та ключові пріоритети

- **Оподаткування галузі**

- Правила надрокористування

- Регуляторне середовище на ринку газ

Заходи	Проблема	Вирішення	Результат
Зниження рентного податку	<ul style="list-style-type: none"> Рента є несистемною величиною та залежить від потреб бюджету, аніж зміни ринкових факторів Режим є регресивним та складним, а розмір рентного податку – неконкурентний 	<ul style="list-style-type: none"> Введення єдиної ренти 12% на газ та нафту Стабілізаційне застереження на 3 роки від несприятливих змін Підготовка до оподаткування прибутку замість доходу з 2020 р 	<ul style="list-style-type: none"> Стабілізація системи Введення прогресивної системи, що мінімізує усі спотворення
Децентралізація рентних платежів	<ul style="list-style-type: none"> Землевласники і органи місцевого управління не мають стимулів для того, щоб на їхній території здійснювалось нафтогазове виробництво 72% поданих заявок не погоджено обласними, 40% проектів зупинені через земельні питання 	<ul style="list-style-type: none"> Мотивація громад через відрахування 2% ренти до місцевих бюджетів 	<ul style="list-style-type: none"> Розблокування та активізація нових проектів
Відновлення режиму УРП	<ul style="list-style-type: none"> Відсутність окремих ставок ренти робить УРП непривабливим для інвестування через подвійне оподаткування 	<ul style="list-style-type: none"> Зниження ренти для проектів УРП до рівня, який діяв до серпня 2014 року (1,25 на газ, 2% на нафту) 	<ul style="list-style-type: none"> Відновлення механізму реалізації спільних проектів держави та приватних компаній
Зміна бази нарахування ренти	<ul style="list-style-type: none"> Середня митна вартість для визначення бази ренти не є оптимальним інструментом в умовах браку конкуренції на ринку 	<ul style="list-style-type: none"> Індексація бази для нарахування ренти до котирувань цін на ліквідному європейському хабі NCG 	<ul style="list-style-type: none"> Прозорість та незаангажованість у визначенні плати
Відтермінування сплати ренти	<ul style="list-style-type: none"> За існуючої оплати ренти за фактом видобутку, закачування газу в ПХГ є економічно недоцільним 	<ul style="list-style-type: none"> Стягування сплати рентних платежів в момент реалізації газу 	<ul style="list-style-type: none"> Балансування сезонності попиту на газ

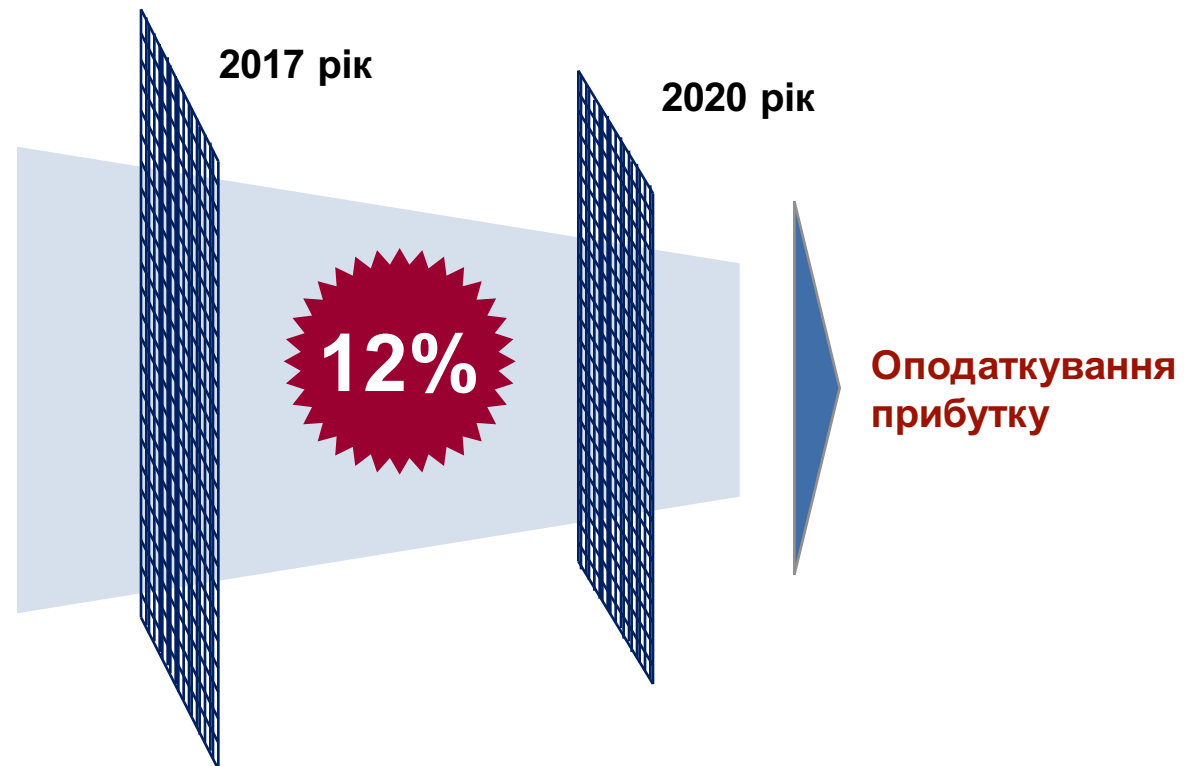
Зараз потрібне просте та стабільне податкове законодавство, яке б давало змогу розвиватися

Поточний режим

- **Складний** – розподіл податкового навантаження за глибинами покладу, видом ресурсу та формою власності
- **Неконкурентний** – високий податок на рівні 29% для газу та 45% для нафти від доходу
- **Нестабільний** – важко передбачуваний, адже рента залежить від потреб бюджету, аніж зміни ринкових факторів

- Падіння видобутку, скорочення бази оподаткування

Новий режим

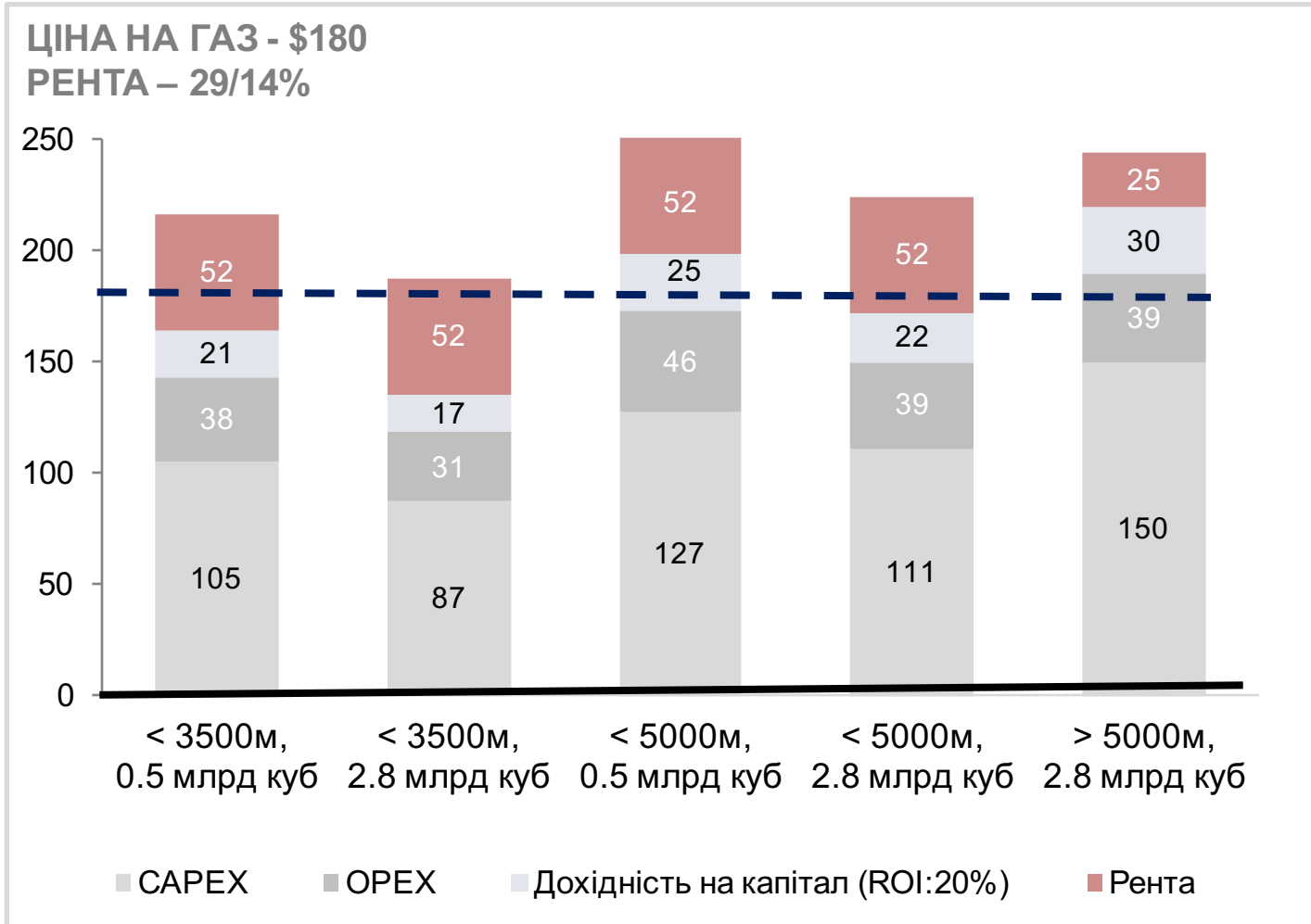
- Скорочення імпорту, зростання видобутку та розширення бази оподаткування

Чинне податкове навантаження не дозволяє розвивати нові проекти, майже всі вони є нерентабельними

Економіка проектів з пошуку та розробки газових родовищ*

\$ за 1 тис.куб.м, традиційні колектори ДДВ

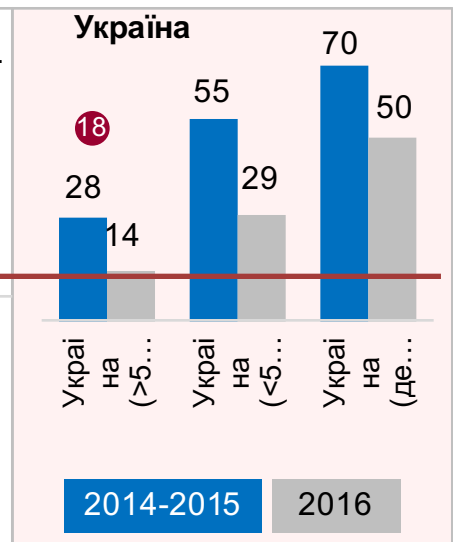
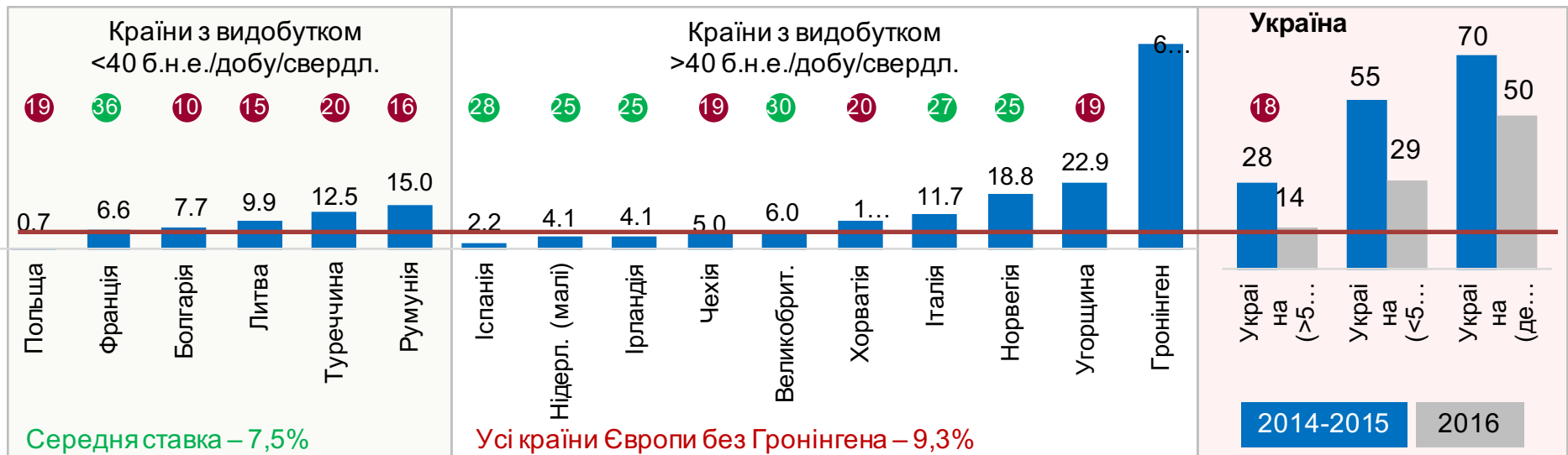
- Витрати на розвідку та видобуток українського газу коливаються в межах \$118–190 за 1 тис.м3
- Чинне податкове навантаження не дозволяє розвивати нові проекти, майже всі вони є нерентабельними

*Дані приватних компаній. Без урахування податку на прибуток (18%)

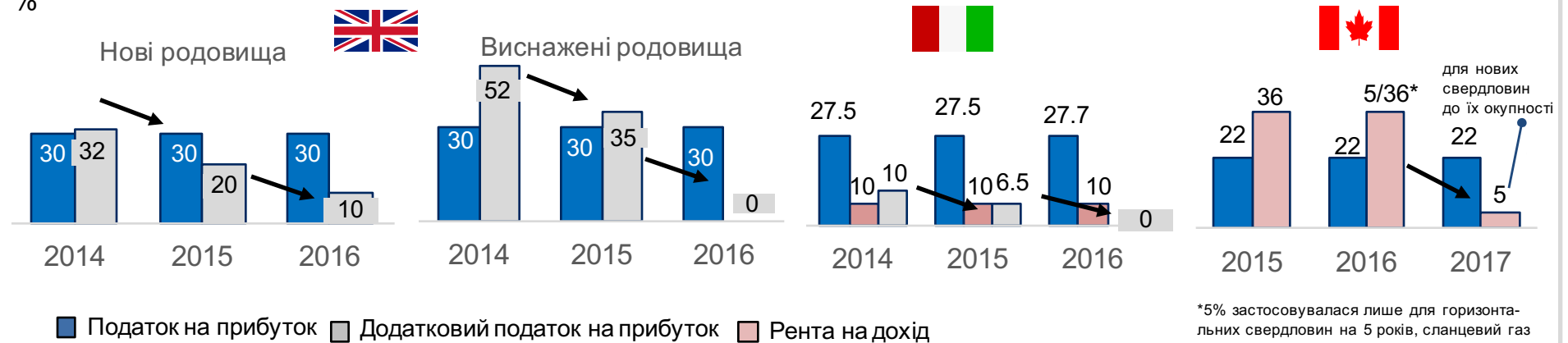
Середня ефективна ставка ресурсного податку в Європі становить менше 10%, тенденція – послаблення навантаження

Ефективна ставка ренти та аналогічних платежів % від доходу

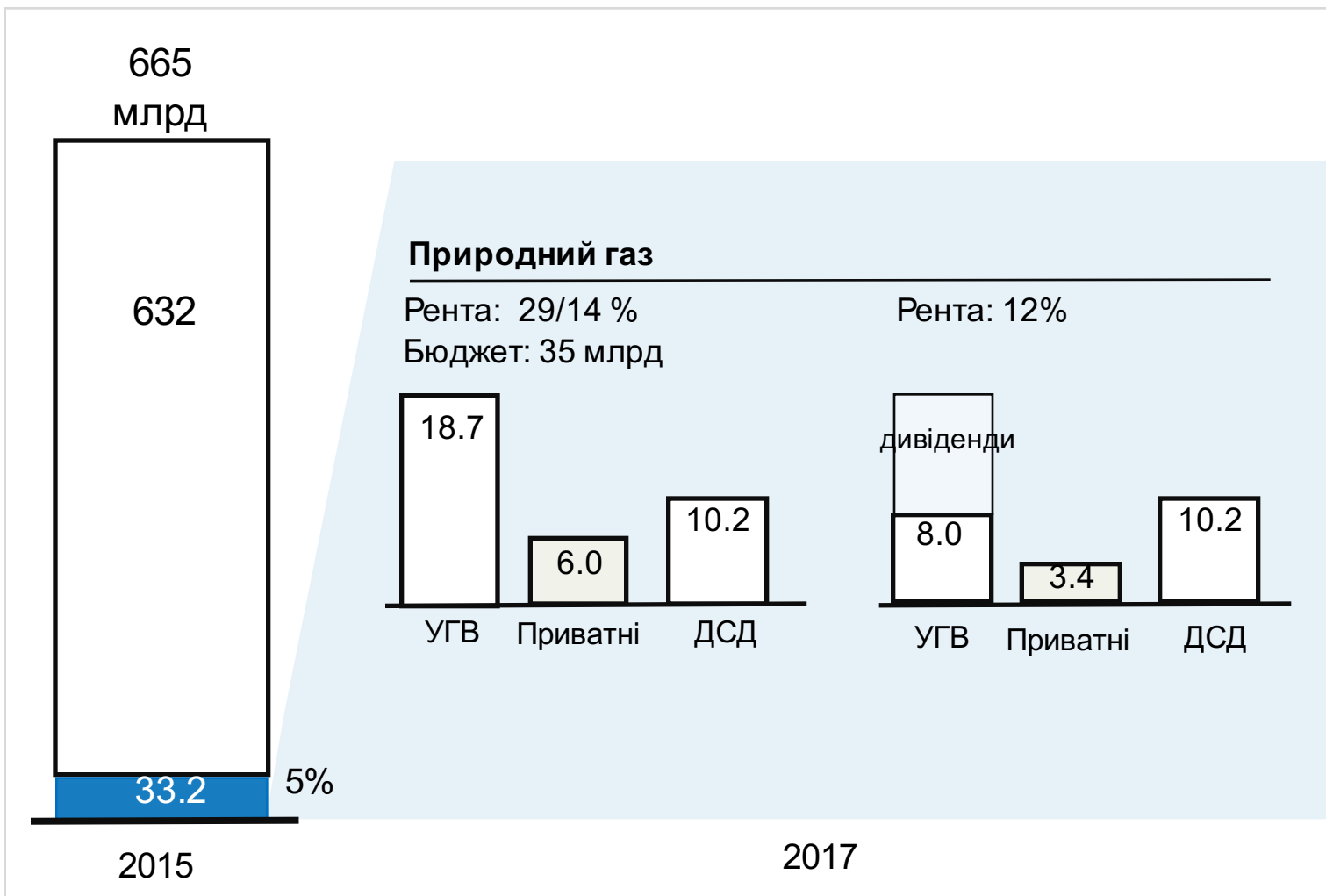
Корпоративний податок ● Розвиваються ● Розвинені країни

Тренд в оподаткуванні %

Значення ренти з природного газу для бюджету

- Доходи держбюджету не залежать від газу
- Уряд має вибрати оптимальну модель стягування ресурсної плати з державного сегменту сектора для покриття програм житлових субсидій
- Дивіденди Укргазвидобування можуть стати таким прозорим інструментом
- Бюджет та економіка виграють за рахунок розширення бази оподаткування та скорочення імпорту (сукупно на \$5-6 млрд)